

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Gazetele de astăzi

și conducătorii dela sate.

Cetitorii gazetelor noastre, mai ales în timpul din urmă, suntem niște martori, cari dela distanță vedem cu voie și fără voie săgețile ce se aruncă din diferite părți, ca o războire fără nici un rost, ca o sfâșiere și nimicire pe moarte și viață, ca o luptă desperată ce s'a pornit între fiii aceluiaș neam.

Eram obicinuiți a primi în presa noastră sfaturi înțelepte, îndrumări culturale, sociale și economice; ni să arunca adeseori învinuirea, că nu sprijinim pornirile bune; să scoteau la iveală și să infierau scăderile conducătorilor dela sate; adeseori ni să cetea cazania, că nu facem nimic pentru luminarea și prosperarea poporului bătut de soarte; orice pierde, orice nesucces în luptele noastre — dar mai ales în politică — se ascria preoților și învățătorilor, cu un cuvânt, conducătorilor nemijlociți ai poporului.

Sfaturi bune, învățături frumoase, și până la un loc chiar și muștrările — când nu depășiau marginile bunei cuviințe — prindeau, și răsândindu-ne puțin, pe viitor promiteam pocăință și întoarcere la calea cea bună.

Astăzi? Deocamdată în presa noastră cele înșirate nu mai au loc. Cetitorii, și în special preoții și învățătorii, cari suntem cei mai mulți și cei dintâi sprijinitori ai presei românești — suntem condamnați să vedem ca într'un cinematograph hărțuiala culinară și mierească, tocmai între acei oameni, cari ne infundau cu sfaturi de morală și dreptate, cari doriau și să năzuiau să ne învețe ce este bine, frumos și adevăr! Și puțină lectură bună, ce brumă ni se da, astăzi nu o mai primim.

În urma celor ce se petrec în timpul din urmă am ajuns la trista constatare, că trebuie să venim noi, ceice susținem acele organe de publicitate, și să pretindem sus și tare, să încete odată acele hărțueli, căci nu mai putem înghiți — plătind și bani — bacilii veninoși, cari cuprind mintea și pornirile clasei noastre intelectuale, căreia îi compete dreptul de conducere în toate chestiunile de existență a neamului românesc!

În istoria gazetăriei noastre acesta va fi punctul cel mai negru, când vine o clasă de oameni și de saproabă tactica conducătorilor, văzându-se siliți a da ei sfatul — ca cetitori — și a-i ruga să înceteze odată. Prin foc să lămurește aurul, da. Și până la un loc urmăream cu oarecare curiositate, ce va urma. Vedem însă, că „declarațiile” și acuzele nu mai au sfârșit, și la dreptul vorbind, nu mai știi care vorbește adevărul.

Mi-aduc aminte, că într'o foaie ungurească, în „Ujság”, pe timpul pertractărilor de pace cu Ungurii, scria cineva câte-va șire laconice: pacea cu Românii nu să poate face, fiindcă ei între ei nu se pot înțelege, sunt desbinați. După cele ce se

petrec acum, ne-or mai putea rosti ei sentința aceasta dreaptă, căci suntem niște oameni pătimiși, cari scormonim păcatele și greșalele omenesți până la moș Adam. Ceice au urmărit „Tribuna” și celelalte gazete românești, vor putea da crezământ celor zise de mine.

Trebuie să spunem fără incunjur, că clasa noastră intelectuală e încă prima surescență din opincă, și rugina e încă de o schioapă bună pe ea. Ne lipsește cultura inimii! Și, să ne ferească Dumnezeu, să nu fie lipsă de vr'o închegare a întreg neamului românesc, căci atât suntem de grupați și dismembrați, încât nu știu ce mână de fier să fie, care să ne poată strânge la un loc, mai ales pe conducătorii noștri.

Omul, fie într'o poziție cât de înaltă, nu e scutit de greșelile înăscute firii omenesți. Noi, conducătorii dela sate, — oameni mărunți — ne formam și ne-am format idei bune și admiram chiar de multe ori jertfirea de sine a diferiților bărbați marcanți ai vieții noastre publice. Și este bine așa, și nu e permis să-i cunoaștem într'altă lumină, căci atunci înceată increderea și însuflețirea. Prin hărțuile de astăzi, dat ne-a fost însă să cunoaștem și umbra oamenilor noștri mari, și greșelile lor omenesți, unele premeditate, în activitatea lor publică. Sunt și între noi, cei dela sate, lupte și hărțueli, patimi și batjocuri, dar pare-că cu cât e omul mai mare în rang, cu atât e și patima mai mare.

În naivitatea și simplitatea noastră credeam de multeori, că de fapt avem conducători harnici, comandanți isteți, și că noi, ostașii suntem slabi! Vedeam cu ochii trupești pe acei comandanți — prea mulți la număr, — îmbrăcați numai în uniformă de lux. Și scilpea exteriorul. Astăzi, prin desvelirile ce se fac, vedem cu ochii sufletești morminte vărute!

Să luăm o singură chestiune, afacerea cu susținerea școalelor. Câte articole, câte bârfeli și batjocuri nu s'au scris la adresa conducătorilor dela sate! Frumoase și bine ticluite erau cele scrise — în teorie — dar unde sunt banii necesari? Îi întrebăm pe cei ce au scris și scriu în chestia școalelor: dvoastră dlor, sfătuitoari ieftini și preținși intelectuali, cu cât ați contribuit la fondul cultural? La biserică nu mergeți să dați pildă; bani nu dați unde se cer. Apoi ce e bine și ce să poate, știm și facem noi și singuri, și ce facem sunt *sapte* nu vorbe goale. Lovitura de predilecție a celor scriitorăși de redacție, e biserica și slujbași ei. De batjocori nu scapă capii bisericii, până la cel din urmă crâsnic sătesc. Ne dau sfaturi morale, evanghelice, acei oameni, cari mai bine cunosc și citesc diferitele sisteme ateiste și politeiste decât sf. scriptură. Ne acuză de corupție în biserică, ei, cari au fost dați publicității despre felul cum s'au folosit de bunăvoința și banii altora.

Avem dreptul, noi conducătorii dela sate, să cerem o schimbare în felul cum se redactează foile

noastre, căci pe calea aceasta nici cu un dram nu se contribuie la „premenire” și la „purificarea atmosferei noastre publice”. Cum am amintit mai nainte, noi dăm banii cei mulți la susținerea foilor, și nu cei ce citesc în cafenele 20—30 de inși un număr de foae; și dacă nu am sprijinit tocmai în deajuns presa până acum, cauzele le-am arătat, și să nu vă mirați, dacă pe viitor se va reduce numărul sprijinitorilor.

Dintre toate gazetele noastre singur „Telegraful Român” și-a păstrat, ca întotdeauna, calmul și obiectivitatea recerută, și s'a ferit de acele hărțueli, cari par a fi dobândit paternitate în „Tribuna” și celelalte gazete. Atacat fiind „Tel. Rom.” n'a rămas dator, dar a răspuns cu demnitate, și în ton urban. Sunt chestiuni, cari se lămuresc prin presă, păreri, discuții literare, istorice etc. dar nu de cele ce să scriu astăzi. Din acelea nu cerem!

Întreb pe on. cetitori, după cele ce se scriu prin foi, mai știu ei cine e cinstit și om de omenie? Cu ce s'au ales din discuțiile ce să urmează cu zor? Par-că aud părerea fraților mei, cari zic, că nu se mai plătește să lupti și să-ți pui existența în joc, când vezi ce fac cei mai mari ai noștri.

Repet încă odată: ne place mult să-i știm pe conducătorii noștri în lumină curată și strălucitoare, umbra însă nu vrem să le-o cunoaștem, căci errare humanum est. Până acum nu-i târziu, le păstrăm încă stima cea mai profundă și le urmăim, dar să încete hărțuile cât mai curând!

Unul dela sate.

Alegerile în România. Rezultatul alegerilor făcute în România e următorul: la camera au fost aleși 163 guvernamentali, 10 liberali și 10 conservatori-democrați, iar la senat 13 liberali, 10 conservatori-democrați, restul guvernamentali. Deschiderea corpurilor legislative române se face în 21 Martie n.

Alegerea dela Făgăraș. În contra alegerii de deputat din ceroul Făgărașului s'a înaintat la timpul său protest la dietă. Comisiunea încredințată cu cenzurarea protestului a aflat că sunt indicii, că alegătorii, cari au votat pentru candidatul Dr. Nicolae Șerban, epit învingător din urmă, au fost terorizați să voteze astfel și că în campania electorală s'a agitat în contra Meghiarilor. După-ce în chestii de agitație, nu dieta, ci curia e competentă, asupra acestui motiv din recurs dieta nu s'a estins, dar în chestia terorismului a ordonat cercetare și a încredințat cu efectuarea ei pe deputatul László István.

Din parlament. Peste două greutăți mari a trecut guvernul, dar mai are să învingă încă două mari greutăți. După lungi și sterpe discuții a fost votată legea despre prelungirea privilegiului pe seama bănoii austro-ungare, și astfel chestia bănoii e acum luată dela ordinea zilei; iar după scurte discuții a fost votat și contingentul de recruți pentru anul ourent. În cursul săptămânii acesteia să începe apoi în dietă discuția asupra budgetului, una dintre greutățile pe cari are să le învingă guvernul, iar după budget vor fi puse la ordinea zilei proiectele de lege referitoare la reformele militare, cea mai mare greutate peste care are să treacă guvernul și partidul său. Dacă o va învinge și pe aceasta, poate să spună

guvernul despre sine, că s'a născut într'o zodile bună.

În cazul acesta însă, probabil că reforma electorală, pe care încă o are treoută în program actualul guvern, rămâne nereluată, ori apoi rezolvarea ei să va face după ideile și planurile contelui Tisza, numai cu lărgirea dreptului de alegere, nu cu acordarea votului universal. Opoziția maghiară din dietă prevede, că așa să vor întâmpla lucrurile, și de aceea să gândește să pună guvernului sula în coaste și să-l silească să prezinte dietei deodată cu proiectele de lege despre reformele militare și legea despre reforma electorală. Vom vedea de i-va succede!

Scrisori din America.

Apponyi în America. — Temperenții înving.

Dintre toți „apostolii păcii universale” contele Apponyi a fost primit mai rece din partea americanilor, și aceasta, pentru-că a venit din o țară în care nu este nici o pace și nici măcar semne de pace nu se arată.

În New-York a fost bine, pentru Apponyi o zi de primăvară. Când a plecat spre Cleveland O — orașul în care Slovaicii sunt în număr foarte mare și bine cunoscuți înaintea străinilor, sigur că nu s'a gândit „Apostolul”, că ce-l așteaptă.

La gară o mână de Unguri îmbrăcați în uniforme de honvezi, husari și vânători, și de o sută de ori mai mulți socialiști (tot unguri) cari împărțeau placate cu inscripția „le a hazaáruloval” și strigau încât nimic nu puteai înțelege din cele ce voia Apponyi a spune.

Străini ca n palmă. Câțiva Români și Slovaici stăteau la o parte și nu știau ce să facă. Să strige și ei ori să tacă, să plângă ori să râdă.

Demonstrații nu s'au făcut în ziua sosirii lui, nici din partea Românilor, nici din partea Slovacilor.

S'a ținut însă în ziua de 16 Febr. cu două zile mai înainte — o mare adunare de protestare în cea mai mare sală din Cleveland O, la care au luat parte mai mult ca 10 mii de Slovaici, Români, Sârbi, Croați și Americani. Acolo s'a vorbit în termeni cuvinoși, în toate limbile, mai mult însă în limba engleză, pentru a pune în curent pe americani cu legea lui Apponyi și cu nedreptățile săvârșite sub guvernul din care și el făcea parte ca ministru al cultelor și instrucțiunii publice. În limba engleză, pe lângă preoții slovaici a vorbit cel mai iscusit avocat din Cleveland, aducând o multime de argumente pentru a dovedi, că Apponyi numai în America vine ca „Apostolul păcii” în țara lui însă este un „tiran”, un asupritor al tuturor naționalităților.

Oratorii au fost răsplățiți cu urale și aplauze nesfârșite.

După terminarea vorbirilor tot pentru informarea Americanilor s'au reprodus cu sclipoiconul cele mai însemnate momente din persecuțiile naționalităților, cum a fost bunăoară măcelul dela Cernova; crucile și mormintele pe cari nu e ertat a pune coroane; isprăvuri jandarmesști ș. a.

A urmat cetirea rezoluției, care s'a aprobat în întregime și s'a hotărât să se publice în foile englezești, ceea ce s'a și făcut.

Prezidentul Uniunii slovațești a anunțat apoi tipărirea alor 20.000 de corespondențe cu fotografia și scrisoarea lui B. Björnson, 20.000 placate cu statistica condamnaților din Ungaria și 10.000 broșuri, cari cuprind pe larg tot ceea ce a făcut Apponyi în viața lui, și tot ceea ce au suferit naționalitățile nemaghiare sub guvernul ungurești de un timp încoace.

În ziua de 17 Februarie toate acestea s'au împărțit între americani, ca să poată fi cetite până în 18 Febr. la 4 ore p. m., când a sosit mult neașteptat unpe.

Ce primire îi mai puteau face astăzi americanii? Cine dintre americanii iubitor

de libertate și dreptate, mai avea plăcere ca să asculte glasul unui proroc fals și apostol mincinos?

Nu e mirare deci, dacă a trebuit să plece din Cleveland foarte nemulțumit și mâhnit. Deși s'a exprimat publice, că nu e adevărat ceea ce s'a scris despre el, că el n'a asuprit pe nimenea, ci din contră a mijlocit ca statul să susțină din banii săi sute și mii de școli slovacăști și românești, deși foile ungurești — de aici l-au lăudat mai mult decât pe un Cristos, deși chiar unele foi englezești s'au exprimat în termeni frumoși despre înțelepciunea (?) și dibăcia lui politică, totuși va ținea minte cât va trăi, că a fost în Cleveland O. în 18—19 Febr. 1911.

Deși știa acum ce-l așteaptă în Chicago, totuși a plecat acolo, unde i-a umbat și mai rău, căci Slovaci au închiriat sala unde era să vorbească Apponyi și astfel a fost nevoit, ca în o casă privată să vorbească câtorva străini, pe cari i-a cuprins o singură odaie mai înăpătoare.

Drumul îl va continua mai departe, dar mai bine nu-i va merge, de oare ce Slovaci până acum au umplut toată America cu zeci și sute de mii de broșuri, cum s'au împărțit și în Cleveland.

Lupta dintre alcoolisti și antialcoolisti începe a fi tot mai înverșunată și e nădejde, că nu peste mult cei buni o să iasă biruitori în toată America.

În statele de sud și vest e interzisă deja orice vindere și consumare de beuturi spirituoase, așa că și călătorii din statele și orașele uok (unde sunt căroime) sunt siliți a bea must dulce, limonadă lapte ș. a.

Lupta Ligei temperenților — care dispune de milioane de dolari, se îndreaptă astăzi în acele state și orașe unde păcatul beției e mai înrădăcinat.

În statul Pensilvania s'a făcut deoamdată atâta, că nu poate deschide căroima decât un cetățean american, și nu poate fi căroimă fără hotel.

Dar asta nu o pot face nici dintre cetățenii americani decât cei mai cu stare, căci un hotel cât de modest și totuși costă ceva. Iar un american cinstit care dispune de 2—3 mii dolari, acela numai cu greu s'ar putea hotărâ ca să deschidă căroimă.

În urma acestei legi numărul căroimelor în Pensilvania s'a redus foarte mult și încă scade mereu. Mare restricțiune se face acum aproape în toate statele.

În săptămâna trecută s'a înaintat parlamentului statului Ohio proiectul despre deschiderea căroimelor în orașele unde temperenții au eșit biruitori, dar a fost respins prin majoritate de 4 voturi.

Astfel în statul Ohio, unde sunt doar cele mai multe căroime, cele închise până acum vor rămâne închise și de acum înainte, iar în orașele în cari bețivii au format majoritate la ultima votare se vor face nouă votări, tot din trei în trei ani — până ce se vor stârpi de tot.

Bucuria temperenților e nespuse de mare și se crede, că în viitorul apropiat formând majoritate absolută, nu în parlamentele statelor singuratic, ci în parlamentul din Washington, care reprezintă Statele-Unite — vor putea mijloci o votare generală, în urma căreia să se închidă toate căroimele din toată America deodată.

Binele ce-l aduc omenimii acești mucenici ai zilelor de astăzi încep a-l aprecia tot mai mult și proprietarii fabricilor și marii proprietari de pământuri. Cele mai multe sate și orașe ce se fondează acum, vor fi fără căroime în veștii veacilor. Cumpărătorilor de loturi li se spune înainte: aici va fi totdeauna „dry“, dacă ești beutur n'avam pământ pentru tine.

Din fabrici sunt dați afară toți aceia, cari în zi de Luni nu merg la lucru, fiind acuzați că au beut Sâmbătă sau Duminică. De asemenea este dat afară muncitorul care își duce cu sine beutură; iar un nenorocit despre care se constată că a beut înainte de a merge în lucru, nu primește nici o despăgubire, nici el, nici urmașii lui.

În ajutorul temperenților în curând vor sta și tribunalele, când acestea vor ajunge pe mâna lor. Ca oameni virtuosi și conștiențioși vor aplica legile privitoare la căroime cât se poate de rigurose, diotând totdeauna maximul pedepsei.

În Newark O. unde a fost spânzurat detectivul Etherington, majorul orașului a fost suspendat, iar dintre cei ce au luat parte la omor, doi au fost condamnați la câte 20 ani, iar 27 sunt nejucecați.

Virtutea va învinge deci ticăloșia, și temperenții pe bețivi, căci pe partea celor buni stă și Dzeu.

Cleveland O. America, la 22 Februarie 1911.

Ioan Podea
paroh.

O declarație a dlui V. Goldiș.

Pentruca cetitorii ziarului nostru să fie puși în poziția de a cunoaște toate amănuntele în chestia cu episcopia din Caransebeș, reproducem din *Gazeta Transilvaniei* declarația dlui Vasile Goldiș, fost deputat dietal, dată ca răspuns la declarația P. C. Sale protosincolului Roman Ciorogariu din Arad, publicată și în ziarul nostru, numărul 19. E următoarea:

D-nul Roman Ciorogariu publică în numărul 37 al „Tribunei“ din Arad o declarație în care amintește și numele meu.

În declarațiunea aceasta d-nul Roman Ciorogariu amestecă lucruri adevărate cu multe neadevăruri și pervertiri. Părintele protosincol a spus lucrurile așa, cum a crezut dânsul de bine a le spune. Le voi spune acum și eu întocmai așa, cum s'au întâmplat.

Este adevărat, că acum doi ani d-nul dr. Iosif Șeghesu în calitate de comisar ministerial a vizitat institutul pedagogic din Arad. Este adevărat și aceea că eu în calitate de comisar consistorial l-am însoțit pe dl dr. Șeghesu în toate cursurile și peste tot am fost lângă dânsul în dekursul inspecțiunii.

Nu-i însă adevărat, că la plecarea eu aș fi invitat pe P. C. Sa părintele R. Ciorogariu să ne petreacă la gară. Nici regula bunei conviștine nu mi-ar fi permis aceasta, căci cum veneam eu să invit pe d-nul Ciorogariu, ca să-l petreacă pe dl Șeghesu la gară? La asta numai d-nul Șeghesu avea dreptul. Mi se pare însă, că nici d-nul Șeghesu nu l-a invitat. D-nul Ciorogariu a făcut lucrul acesta și fără multă invitare. Este știut de altfel, că d-nul Ciorogariu este foarte prevenitor, înca în rândul prim, când a fost dl dr. Șeghesu la institutul din Arad, l-a petrecut la gară dimpreună cu tot corpul profesoral, ceace — ca să spun tot adevărul — s'a întâmplat la dorința d-lui Ciorogariu, cu știrea și aprobarea mea, ca comisar consistorial.

P. C. Sa prezintă lucrul așa, ca și când d-nul dr. Șeghesu numai în trăsura i-ar fi putut spune ceea ce i-a spus și că astfel noi doi (eu și d-nul Șeghesu) i-am fi întins o cursă, ca să-l așezăm în trăsura spre a-i oferi episcopia din Caransebeș câtă vreme cele vorbite în trăsura puteau doar să fie vorbite mult mai comod în odaia d-lui Ciorogariu.

Este adevărat, că eu personal atunci aș fi dorit să jungă părintele Ciorogariu episcop la Caransebeș. *Oare trebuie să-mi fie rușine pentru aceasta?* Este adevărat, că în trăsura istorică d-nul dr. Șeghesu i-a vorbit d-lui Ciorogariu despre episcopie zicând, că P. C. Sa ar fi cel mai potrivit episcop în Caransebeș.

Dar P. C. Sa prezintă lucrurile astfel, ca și cum d-nul dr. Șeghesu i s'ar fi desvâlit ca un fel de exmis plenipotențiar al d-lui C. Burdia, care i-a oferit P. C. Sale episcopia sub singura condițiune ca apoi lui Burdia să i deie pace: „*Burdia vrea să aibă pace și nu-mi cere nimic, decât să-i dau pace*“. Și eu ca un fel de factor hotărâtor în chestia episcopiei din Caransebeș, aș fi secundat la toate acestea. Va să zică târgul era făcut gata, numai cât P. C. Sa încă nu se putuse hotărâ să-i deie pace d-lui Burdia și astfel ar fi zis: „*Treaba i gingașă, mă voi gândi*“.

Și după-ace astfel d-nul dr. Șeghesu nici deocum n'a putut să înduplece pe P. C. Sa părintele Roman Ciorogariu, ca să primescă episcopia din Caransebeș, a venit rândul la mine ca să-l înduplec eu la aceasta. A trebuit, după cum zice P. C. Sa, să desvolt o armatură întreagă de motive și sofisme, ca să-l înduplec pe P. C. Sa barem la atâta ca să aște ce vrea Burdia? —

O farză mai clasică de mult nu am cettit. E atât de încourată declarația asta ridicolă, încât simțese adâncă compătimire față de P. C. Sa părintele protosincol Roman Ciorogariu.

D-nul dr. Iosif Șeghesu se va mira, când va cetti, că dânsul în numele d-lui Burdia i ar fi oferit P. C. Sale părintelui protosincol episcopia din Caransebeș, întocmai dupăcum mare este mirarea mea, când văd acum din declarația părintelui Ciorogariu, că grozav de greu era să-l îndupleci pe Pr. Cavișoia S., ca să primescă episcopia din Caransebeș, „dându-i pace lui Burdia“.

Curatul adevăr în tot lucrul acesta este, că d-l Roman Ciorogariu m'a rogat, ca prin d-l dr. Petru Ionescu, secretar ministerial, la care umblam atunci mai des în afaceri oficiale d'ale Consistoriului să înocro a-i oferi ocașione P. C. Sale de a se întâlni cu frații Ionescu și cu d-l Burdia. Prietinel meu P. C. Sa păr. Ciorogariu a isbutit să mă convișcă, că este în interesul cauzei, ca dânsul să poată străbate în arceanele celor trei domni, cari

conduceau o parte din sinodal eparhial dela Caransebeș. D-l Dr. Petru Ionescu s'a învoit și era designat și locul unde era să se întâlnească cei patru domni: P. C. Sa păr. Roman Ciorogariu, C. Burdia și frații Dr. Petru și Dr. Nicolau Ionescu. Trebuie să amintesc și aceea, că a mea prezență la aceea conșultare era din capul locului esclusă.

Atunci, într'o bună dimineață sosește în „Pester Lloyd“ știrea, că părintele Musta este întărit. Având în vedere seriozitatea acestui mare ziar, toată lumea credea, că știrea e adevărată. Așa credea și P. C. Sa păr. Ciorogariu, așa credea și eu. Astfel la cererea amicului meu d-l Ciorogariu am telegrafiat d-lui Dr. Petru Ionescu că întâlnirea proiectată nu mai are rost.

Este oare om pe fața pământului, care să creadă, că eu am trebuit să-l târâsc pe părintele protosincol Roman Ciorogariu la întâlnirea cu Burdia în afacerea episcopiei din Caransebeș?

Adevărul este tocmai contrarul. După ce s'a văzut, că știrea din „Pester Lloyd“ nu se confirmă, amicul meu P. C. Sa păr. Ciorogariu a voit, ca eu să reiau firul pentru întâlnirea proiectată. În restimp însă, în dekursul mai multor convorbiri cu păr. Ciorogariu, tocmai din gura acestuia am auzit rezonamentul, că dânsul poate să asigure din partea sa lui C. Burdia mandatul de deputat la Caransebeș, de oare-ce aceasta și așa în cele din urmă nu atârâ delapsiscop. În urma acestor deslușiri, fără a-mi arăta motivele, am refuzat ori-ce întrevănire mai departe și în inima mea mi-am schimbat dorul de a vedea pe păr. Ciorogariu vr'odată episcop.

Declarațiunile noastre, a mea și cea a părintelui Ciorogariu, se bat în capete. Părintele Ciorogariu susține una, și eu susțin contrariul. Situațiunea aceasta este într'u adevăr critică.

Un lucru este însă cert. P. C. Sa păr. R. Ciorogariu, după multe pervertiri recunoaște, că dânsul s'a învoit, cu să se întâlnească cu d-l C. Burdia în chestia episcopiei din Caransebeș. În toate celelalte unii imi vor crede mie, alții îi vor crede părintelui R. Ciorogariu, fie-care după fasonul său.

Lumea va judeca, oare ce scop a urmărit părintele Ciorogariu prin întâlnirea cu Burdia? Să mă facă pe mine episcop, ori pe dânsul? Cui preferașot?

Răspunsurile la aceste întrebări să și le deie fiecare cetitor. Vasile Goldiș.

Declarație.

Suntem rugați să publicăm următoarele:

E tocmai anul de când presa românească, pusă în serviciul politicei partidului național, a pornit o campanie de cele mai violente atacuri în contra mea, calomniindu-mă și insultându-mă în tot chipul. N'am răspuns și nu voi răspunde atacurilor personale, pentru că cel ce pășăște pe câmpul politice militante, ca ostașul, care merge în războiu cu speranța biruinței, trebuie să fie împăcat cu gândul, că poate rămânea strivit de gloanțele dușmanului.

Ceea ce mă îndeamnă totuși să ies de data asta din rezervă, este partea serioasă a chestiunii politice, atinsă prin publicarea unei scrisori private în „Românul“ dela 19 Februarie (4 Martie) a. c. ce am adresat în 1897 dlui Vasile Goldiș, pe atunci profesor la liceul românesc din Brașov, iar azi secretar la consistorialul din Arad și directorul politic la ziarul „Românul“, organul oficial al partidului național. Declar însă, că dacă dl Vas. Goldiș a avut motive, ca s'o țină ascuns 14 ani acea scrisoare, eu n'am nici un motiv ca să mă lapăd de ea și să-mi tăgăduesc trecutul. Am avut și atunci, ca și azi, franchețe, ca să recunosc și se constat neputința noastră a Românilor de a face și a continua politica războinică cu șanse de izbândă.

Dar amicul meu de altă dată face o săritură prea mare dela 1897 la 1910. Ci să se oprească puțin la 1899, când intransigenții de toate nuanțele din Arad, cari își dau acum în capete pe tema trădării, toți au căzut de acord cu mine asupra alegerii de episcop la Arad, a vicarului dela Oradea-mare Iosif Goldiș, deputat de partidul guvernamental al lui Coloman Tisza, alegeri cu care dl V. Goldiș nu numai a cōnsimțit perfect, ci pe deasupra a mai primit și postul de secretar consistorial, sub regimul acestui episcop luat și ales din sinul partidului guvernamental.

Prin alegerea fericoitului Iosif Goldiș de episcop la Arad s'a făcut deci primul pas serios pentru inaugurarea politice de apropiere între români și maghiari, oel puțin în comitatul Aradului, care s'a remarcat prin discursurile rostite la bancaetul de instalare, de contele Stefan Tisza

și episcopul Nicolae Popea, cum și prin atacurile foilor naționale — cu excepțiunea „Tribunei Poporului“ — îndreptate în contra Arădanilor pentru alegerea aceasta. Eu prin urmare devenind ales de către sindul eparhial vicar episcopesc la Oradea-mare, în locul lui Iosif Goldiș, sm urmat și urmez consecuent acea direcțiune politică, care s'a indicat prin alegerea lui de episcop în 1899. Și aceasta cu atât mai vârtos, că dela inaugurarea erei constituționale, bărbații de stat și guvernul maghiar nici când n'au arătat o predispoziție mai binevoitoare ca acum, pentru rezolvirea multămitoare a chestiei naționale. Comitetul național însuși, întrunit la Budapesta, a constatat cu satisfacție faptul acesta.

V. Mangra.

NOUȚĂȚI.

Inspector al armatei. Cettim în ziarul vienez, că generalul de cavalerie, baronul K'obucar, va fi înlocuit în funcțiunile sale de inspector al armatei, cu reședința în Budapesta, prin comandantul corpului de armată Iosif Gaudernok din Sibiu. Plecarea din orașul nostru a Excelenții Sale dlui Gaudernok va fi mult regretată de toți câți l-au cunoscut.

Liber. Domnul Sever Bocu, directorul „Tribunei“ din Arad, care două luni și jumătate a stat închis în temnița ordinară din Arad, împlinindu-și pedeapsa a fost pus în libertate.

Condamnare. Ziarul slovac *Slovenski Tyzdennik* din Budapesta a publicat în anul trecut un articol în contra unui primpretore cu numele Filberger, învinuindu-l că cu prilejul alegerilor de deputați pentru camera a făcut abuz de puterea sa oficială. Răspunderea pentru acest articol, care a fost înorimant, a primit-o dl August Valasek. Cartea cu jurați din Budapesta a condamnat pe acuzat la două luni închisoare și patru sute de coroane amendă, pentru calomniare comisă pe calea presei.

Turneul lui Briand. Fostul ministru președinte francez Briand a primit ofertul unui impresariu de a face un turneu în orașele mari din patria dolarilor și a ținea conferințe publice. Impresariul are să plătească lui Briand patru mii de franci pentru fiecare seară, cu totul trei sute de mii de franci pentru 75 de conferințe. Presa din Franța desaproabă în cuvinte aspre hotărârea fostului ministru-președinte de a întreprinde un astfel de turneu.

Pentru Germanii din Banat. Cunoscutul scriitor Adam Müller Gutenbrunn a publicat într'un număr recent al revistei foarte răspândite „Gartenlaube“ un articol, în care se ocupă cu stările Germanilor din Banat și cu multele șicane suferite de acești compatrioți ai săi. Articolul din „Gartenlaube“ a produs mare supărare în presa patrioțlor noștri șovinisti: dovadă, că Müller Gutenbrunn a scris adevărul.

Mare incendiu. O catastrofă s'a întâmplat săptămâna trecută în orașul rusesc Bologoi: s'a aprins un cinematograful, și din 228 de persoane câte erau de față la reprezentație, au căzut pradă flăcărilor 183 bărbați, femei și copii, ear 45 de oameni au suferit grave arsuri. O parte mare din cadavre a fost scoasă în bucăți de sub ruine. Multe femei desnădăjduite de darere pentru pierderea copiilor lor, alergau ca nebune pe stradele orașului. Uaa din aceste nenorocite mame a pierdut în catastrofă pe bărbatul său și pe 9 copii ai lor.

Învățătorul și copiii. Comisiunea administrativă din comitatul Aradului a suspendat pe învățătorul din Boroșineu, cu numele Sugar Vilmos și pe soția sa, pentru că aveau obiceiul de a trata pe copiii lor cu o esprime extraordinară. Suspendarea se motivează cu împrejurarea, că cel ce își maltratează copilul propriu nu mai poate fi încredințat cu îngrijirea copiilor străini.

Mulțămita. Marele binefăcător al neamului românesc, Ilustrul Domn Vasile de Stroescu, a binevoit a dăruți în folosul școlii din comuna Seleușul-mare (prot. Sighișoara) 500 (cinci sute) coroane. Din încredințarea comitetului parohial aduc și pe calea aceste marelui mecenat în numele credincioșilor din Seleușul-mare cele mai sincere mulțămiri pentru darul marinos. Seleușul-mare 22 Februarie 1911. v. Iustin Serbu, învățător gr. ort. român.

In concediu. Conte Aehrenthal, ministrul nostru de externe, a plecat la Abazia, unde își va petrece concediul de două luni, pentru ași căuta de sănătate. Familia contelui pleacă mai înainte la Abazia. Sunt politicieni cari cred, că contele nu se va mai reîntoarce la postul de ministru de externe al monarhiei austro-ungare.

Procesul Haverda. Curia reg. din Budapesta a aprobat sentința curții cu jurați, care condamnă pe Maria Haverda la temniță de 12 ani, iar pe tovarășii săi Ianosy și Vojtha la 10 ani și la 8 ani.

„Reuniunea femeilor române din Sibiu” a primit următoarele donațiuni: dela dl. Dr. Aurel Oprea K 5—, dl. Dr. Cornel Petricu K 5—, dl. Dr. Alexandru Popoviciu K 5—, dl. Dr. Teiner K 5—, dl. Ioan Marcu K 3—, dl. Dr. Karsay Z. K 5—, dl. Huszár G. K 5—, N. N. K 5—, dl. Ristic K 1—, (toți din Boesagerman și Boesamontană); dna Ana Mihălișanu K 10—, dl. Ioan Mihălișanu, auditor-general K 10—; dl. Octavian Utalea K 2—, dl. Weichherz L. K 2—; dna E. Tismăniariu K 10—, dl. Lazăr Babeșu K 1—, Biserica gr. or. din Dogneasa K 1—, dl. Ioan Ponoran K 50—, dl. Dumitru Moldovan K 50—, dl. Costa Pănescu K 50—, dl. C. Munteanu Stingăș K 1—, dl. Alexa Poalatescu K 1—, dl. Constantin Goncea K 1—, dl. George Gorgiu K 1—. Dl. Dr. Andrei Monda, medic în Sângiorgiu-român, s'a înscris membru pe viață, plătiind taxa de K 40—.

Mulțămită. Oficiul parohial gr. or. român din Burjuc aduce marelui mecenat Vasile de Stroescu sincere mulțămiri pentru suma de 200 coroane donată pe sara fondului zidirii bisericii. Constantin Popoviciu paroh ort. rom.

Aviz. In Eszék și în Timișoara există o Asociațiune de ajutorare reciprocă, cea din Eszék având o filială și în Timișoara. Aceste Asociațiuni străine de popor românesc, atât în ceea ce privește organizația cât și spiritul conducerii lor, fac din motive de câștig material propagandă mare și între români, atât pe calea presei cât și pe căi private. Pentru ca publicul românesc să nu se angajeze la aceste Asociațiuni, cari n'au nici în clin nici în mănecă cu interesele morale și materiale ale poporului românesc, frunțașii noștri români din Timișoara au decis înființarea unei mari Asociațiuni de asemenea natură, în scopul de a satisface tuturor dorințelor materiale și morale ale publicului românesc, într'un mod mai sigur și mai culant decât Asociațiunile amintite, despre ce avizând pe cei interesați, îi roșim să se țină în rezervă pentru proiectata Asociațiune românească, a cărei înființare faptică are să urmeze cât de curând. In sfacerea aceasta orice informațiune în dl. Dr. Aurel Cosma, advocat în Timișoara.

Mulțămită. Marele binefăcător dl. Vasile de Stroescu a trimis la parohia noastră obolul său de 200 cor., pentru care i aducem din inimă mulțămirea noastră. Coroismărtin la 11/III. 1911. Traian Popa preot ort. român.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: Ioan Dușe, paroh (Călnio) și soția sa Iustina n. Cărpensișan 1 cor.; Nicolae Taflan, mașinist (Becelean) 50 bani; Székely György, croitor (Sibiu), 1 cor.; Iustina Komán n. Pisco, preoteasă (Tâlmăcel) 50 bani și Victor Tordășianu, prezident 10 bani.

Studenti și chelneri. Proprietarul unui restaurant dela băile vestite din Keszthely, în Ungaria, voește să aline mizeria cumplită ce domnește între universitarii săraci din capitala țării noastre. De aceea s'a adresat către reunita tinerimii universitare cu propunerea, să aducă la cunoștința studenților, că 15 dintr'inșii vor putea fi primii pe o plată de donăute de coroane și toată întreținerea. Dela facultatea de drepturi s'au anunțat până acum patru studenți, cari au primit ofertul proprietarului. A câștiga bani pe cale cinstită nu este ocară pentru nimeni. Ear a face serviciul de chelneri este la ori ce întâmplare de preferat bătailor, nu toamai rare, dintre studenți și chelneri.

Intimpinare.

Oooretă Redacțiune! In Nr. 19 din 4 Martie a. c. al ziarului „Telegraful Român”, sub titlu „Din Făgăraș” a apărut o notiță, în care se afirmă, că subscripții n'au participat la ședința extraordinară a congregațiunii comitatului Făgăraș ținută în 28 Februarie n. a. c., fiind ademeniți din partea „șefilor”.

Adevărul este că n'am participat la amintita ședință a congregațiunii, adușind ademeniți, ci respectând hotărârea, nuș de membrii clubului comitatens român întruniți la Hotel „Paris”, în aceeași zi, conform publicărei în jurnale.

Tot asemenea nu corespunde adevărului nici afirmațiunea, publicată în celelalte jurnale — „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna”, „Românul”, și „Foaia Poporului”, că protopopul Borzea și soțul său Dr. Șenchea, la constătuirea membrilor clubului comitatens român, s'au făcut tot „paprică”, cercând să ademenească, pe membrii congregațiunii a participa la ședință.

Adevărul este, că protopopul Borzea nici nu a fost prezent la constătuire, iar Dr. Șenchea și-a spus părerea, — calm și obiectiv, — că dânsul nu crede, că putem folosi cauzei naționale prin absentarea noastră demonstrativă, și că dânsul s'a angajat de mai înainte a apăra o cauză școlară ce se pertractează în aceea ședință. Atâta tot și s'a depărtat.

Oprea-Cărțișoara, 7 Martie n. 1911.

Cu deosebită stimă:

Victor Vulcan
paroh român ort.

Trandafir Dragomir
preot român ort.

Economie.

Procurare favorabilă de articoli economici.

Punând în vedere membrilor noștri, că am prolongit termenul pentru înaintarea cererilor pentru împărțirea sămințelor de nutrețuri măiestrite până la 20 Martie n. c., n., aducem totodată la cunoștința economicilor noștri de totatindenea, că subscripșul comitet este gata a mijloci pentru orișicine i se va adresa, procurarea articolilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

Sămânță de iarbă engleză, 1 kilogram 72 bani.

Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 2 coroane.

Sămânță de lușernă, 1 kgr. 2 cor. 60 bani.

Sămânță de trifoi roșu, 1 kgr. 1 cor. 90 bani.

Sămânță de napi „Mammuth”, roșii, mari, 1 kgr. 82 bani.

Sămânță de napi „Obendorf”, galbini, rotunzi, 1 kgr. 96 bani.

Sămânță de napi „Eckendorf”, roșii, 1 kgr. 92 bani.

Sămânță de ciapă „Zittau”, uriașă, galbină, 20 grame 60 bani.

Sămânță de ciapă „Braunschweig”, 20 gr. 60 bani.

Sămânță de ciapă „Rocca”, 20 gr. 40 bani.

Sămânță de ciapă „Madeira”, 20 gr. 60 bani.

Sămânță de salată „Matador”, timpurie, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de salată de earnă „Nansen”, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de pătrânel de toamnă, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de pătrânel lung „Zsamer”, du'oi, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de morcovi de vară „Nantes”, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de morcovi de toamnă „Weseler”, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart”, albi, timpurii, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 grame 10 bani.

Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de castraveți de „Paris”, 20 gr. 30 bani.

Sămânță de varză „Braunschweig”, uriașă, de iarnă, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de călărean (gulii) albe, timpurii, 20 gr. 40 bani.

Sămânță de călărean de toamnă, vinețe, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de mazăre „Bismarck”, timpurie, 100 gr. 24 bani.

Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 30 bani.

Sămânță de fasole „Mont d'or”, galbină, 100 gr. 40 bani.

Sămânță de patlagele (paradise), „Prezident Garfield”, 1 kgr. grele, 20 gr. 1 cor. 40 bani.

Sămânță de patlagele „Ficazzi”, foarte timpurii, 20 gr. 40 bani.

Sămânță de paprică sârbească, 20 gr. 10 bani.

Legături de altoit „Raffia”, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

Funii de „Cocos”, (de legat altoi) 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

Rășină de altoit, fluidă, 1 cutie à 125 gr. 50 bani, à 250 gr. 1 cor., à 30 gr. 20 bani.

Doritorii, cari vor trimite la adresa subscrișului secretar, prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachet, 4 bani taxa de înmanare postală și 10 bani pentru osteeală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articlii comandați cu posibilă grăbire.

Sibiu, 3 Martie n. 1911.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucușă
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

Revista Teologică nr. 4 din 15 Febr. 1911 cuprinde: Predică pentru Dumineca ortodoxiei, trad. I. Beleuță. Predică la Dumineca primă din postul mare, scrisă de L. L. Despre calumnia, trad. Gh. Talbure. Predică pentru sfânta Vinere a patimilor, trad. de I. Beleuță. Cuvânt la Dumineca a 5 a marelui post. Din cuvintele sf. Eferem Sirul: pentru blândețe, înfrânare și adevăr. Tipicul cultului religios.

Cuvânt rostit la inaugurarea colecțiilor istorico-artistice ale comisiunii monumentelor istorice și ale administrației casei bisericii, de P. Gârboviceanu, Sp. C. Haret și I. Kalinderu. București, tip. Cărților bis., 1911. — Broșura de 35 pp. cuprinde trei cuvântări rostite în ziua de 23 Noemvrie 1910 la sărbarea dela casa bisericii, când s'au deschis publicațiunii mare bogatele și prețioasele colecții istorico-artistice ale comisiunii monumentelor istorice și ale administrației casei bisericii din România. Din introducerea făcută de dl. A. Lăpădatu, secretarul comisiunii monumentelor istorice, aflăm că se va publica în curând catalogul colecțiilor, pregătit de dl. Virgil Drăghiceanu, și se vor da și fotografiile bucăților celor mai însemnate: icoane vechi, iconostase de lemn sculptat, vestminte preoțești și alte odore bisericești.

Căsătoria a doua a preoților, chestiune de drept canonic, de Dr. Lazar Jacob, prof. seminarial, Arad, 1911. Tp. D. Leczan. O broșură de 48 pp. Prețul 1 cor. De vânzare la Librăria Diecezană. Brosura cuprinde: Introducere; Invățătura sf. Scripturi despre căsătorie; Legișlătuirea bis. în privința căsătoriei preoților; Se poate schimba canonul care oprește căsătoria după hirotonie? Autorul ocupându-se cu o chestiune dintre cele mai actuale ale dreptului canonic, vorbește pentru admiterea căsătoriei a doua la preoți, și sfârșește scrierea sa cu următoarele cuvinte: Să nu uităm niciodată că nu suntem ingeri, ci oameni, și că o lege făcută de oameni se poate schimba, pentru că nu oamenii sunt pentru legi, ci legile pentru oameni.

Teatru.

Asăzi, Luni, în beneficiul artistei Lily Marlé se dă comedia „Krieg im Frieden”. Măne, Marți, „Rosmersholm” tragedie de Ibsen.

Poșta ultimă.

Alegerea dela Orăștie.

Curia a publicat Sâmbătă sentința în chestia recursului înaintat în contra alegerii de deputat dela Orăștie, unde candidatul naționalist român, Dr. Aurel Vlad a rămas în minoritate. Curia a ordonat cercetare pentru a se constata, dacă sunt adevărate cele înșirate în recurs, iar cu efectuarea cercetării a încredințat tabla regească din Cluj. Cercetarea este a se estinde însă și asupra împrejurării, dacă din partea Românilor s'au săvârșit la alegere acte nepermise de lege, terorisări, ori agitațiuni?

Din public.*)

Mulțămită publică.

In urma apelului trimis la frații noștri aflători în America pentru zidirea unei noi biserici în comuna bisericească Ruscioc s'au colectat prin Ioan George Radu din Săcel 633 cor. dela următorii:

Ioan George Radu 4 dolari, Iacob Mutu 2 dolari, ambii din Săcel (trac. Săliște), Societatea Mihaiu Viteazul, Follansbee 2 dolari, Ioan Nic. Hociotă 1 dolar, Nic. N. Hociotă 20 cenți, Ioan Jurea 1 d. 15 cenți, toți din Săcel, Solomon Buzne, Hendorf 25 cenți, Ioan Lascu, Vale 50 c., Ioan D. Musca, Șalumberg 50 cenți, Ioan Savu, Ioan M. Lascu, Mihăilă I. Musca, Ioan I. Musca, Nicolae Crăciun, Nic. Băilă, Nic. Muntean, Nicolae D. Musca, Nic. Sarach, Ioan Muntean, Dionisie D. Musca, câte 25 cenți, Nicolae Ilios. Musca, 1 dolar, Nicolae Ioan Musca 20 cenți, Toma Brezău 15 cenți, Mateiu Lascu, George Savu, Ilie Musca, câte 10 cenți, toți din Șalumberg, Ștefan Șerban 50 cenți, Gavrilă Berța, George Bliachiu, Nan Bliachiu, câte 25 cenți, toți din Alma, Ștefan Clojciu, Sighișoara 25 cenți, Nicolae Hantan, Ilie P. Nistor, câte 50 cenți, din Bendorf, I. Băilă, Slimnie 5 cenți, Teodor Șerban, 20 cenți, Ștefan Ermian, George Ermian, câte 25 cenți, din Ațel, Ioan Roman 50 cenți, Solomon Parva 20 cenți, Nicolae Drans 25 cenți, toți din Grohot, Lazar Stan, Balzești 25 cenți, Ștefan Muntean, Covii 25 cenți, George Roman 20 cenți, George Pavel 25 cenți, Vasile Pavel și Sofia 50 cenți, toți din Grohot, Nicolae Barna, Răbița 20 cenți, Ioan Oprea, Petru Costariu, câte 15 cenți, din Rășcuța, T. Serafim, Dealul-mare 10 cenți, Ioan Dragoș, Căbea 25 cenți, Ioan Bancu, Rășcuța 10 cenți, Abadău Ioan, Răbița, Nicolae Bales, Căraoi, câte 20 cenți, Miron Trifan, Nicolae Clej, din Ribicioara, Ioan Parva, Grohot, câte 25 cenți, Nicol. Clej, Ribicioara 10 cenți, Piper Iosif, Dumitru Dragoș, câte 25 cenți, Ioan Sărofor 50 c., toți din Căbea, Pavel Ioan, Grohot 20 c., Nicolae Cloajă, Ștefan Foltin, câte 25 c., Ioan Foltin 10 cenți, toți din Sighișoara, Ioan Bărbat 25 cenți, George Bărbat 20 cenți, din Bărgăș, Eni Ianișco, Rudolf-Balek 10 cenți, Pavel Nistor, Grohot 25 cenți, Nicolae Vlad, Răbița 15 cenți, Ioan Jelea, Canța, Mateiu Eftenie, Berivoi-m., Iosif Piperu, Căbea, câte 25 cenți, Nicolae Pudreiu, Iustina Pudreiu soția, câte 50 cenți, Traian Codrea 25 cenți, toți din Palos, Petru Taflan, Chiprian Sipoș, câte 25 cenți, din Becelean, Nicolae Săciu, Zaharie Lupșa, câte 25 cenți, din Noul-săs., D. Taichilandru, Bendorf 10 cenți, G. Bogdan, Noul-săsesc, Rahila Naftanailă, Brieza, câte 15 cenți, George Lupșa, Noul-săsesc 25 cenți, Vasile Bărzan, Rășcuțdorf 15 cenți, Ana Muntean 10 cenți, Ioan Muntean 25 cenți, din Ruja, Ilia Mara, Bițisar 25 cenți, Maria Chiruga, Mapalu 1 dolar, Toader Hărbeanu, Draseov 25 cenți, Oprea Vidrighin, Rășinari 25 cenți, George Bacală, Follansbee 50 cenți, Dimitrie Hafner, Maria D. Hafner, câte 25 cenți, din Sighișoara, Nicolae Rășcuță, Rășcuța 25 cenți, Ilarie Gosca, Becelean 25 cenți, Ștefan Medrea 50 cenți, Nicolae Glajioă 10 cenți, din Sighișoara, Ioan Moldovan, Zichmăndru 30 cenți, Mihail Filip, Mih. Boian, Ștefan Boian, câte 25 cenți, din Sighișoara, Ioan Dambrian, Valchid 25 c., Andreiu Kreuzer, Danas 10 cenți, George Nițu 25 cenți, George Hartman 10 cenți, din Valchid, Roza Coman, Oisio Brimpito, câte 10 cenți, din Follansbee, Achim Savu, Dupărdorf 50 cenți, Simeon Muntean, S., Săroș 25 cenți, Zaharie Colborian, Copșamare 25 cenți, Nicolae Piroș, Hendorf 30 cenți, Eni Grossman, Follansbee 50 c., Ioan Andreiu, Palos 25 cenți, Constantin Floria, Bertan 25 cenți, Teofil Rotariu, Valchid 25 cenți, Ioan (Cioca) Geocoa Roja 25 cenți, George Moldovan, Dupărdorf 1 dolar. Colectă în orașul Steubenville Ohio: George George Radu 4 dolari, Nicolae Diou 2 dolari, George Veliciu, I. Drăgan, câte 1 dolar, Ioan Ioan Radu, Ioan Ioan Diou hăicoiu, câte 50 cenți, Valerie Drăgan, Ioan Rieger, Vasile Carlean, câte 25 cenți, Ioan Diou Godărlău 20 c., Achim Mara 10 cenți, Achim Birău 10 c., toți din Săcel, G. Igor Crișan, Uioara-de-sus 40 cenți, Ioan Crișan și soția Valeria, Uioara-de-sus 2 dolari, Dimitrie Toader, Mediaș 1 dolar, Ioan Crișan și soția Raveva, Uioara-de-sus 1 dolar, Ioan Neagoe, Ana Ardelean, câte 25 cenți, Ștefan Petru, Maria I. Petru, câte 50 cenți toți din Palos, Dumitru Părău, Slimnie 20 cenți, Martin Masny, Maros-Simb 50 cenți, Frank Oros, Monah 10 cenți, Ștefan Moldovan, Mediaș 25 cenți, Nicolae Dușu, Chrisbav 25 cenți. (Va urma).

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 1017/911.

(94) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de notar al doilea, eventual pentru postul de vice-notar, care prin ocuparea postului acesta va deveni vacant în comuna Poiana (ceroul Merceurea, comitatul Szeben), prin această publică concurs și provoc pe reflectanții la aceste posturi, care sunt dotate cu 1600 coroane, respective cu 1000 coroane, a-și înainta cererile lor instruite conform §. 6. art. I. din 1883, respective §. 3. art. XX. din 1900, și cu atestate despre serviciile lor de până acuma subsemnatului oficiu pretorial până în 28 Martie 1911.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat.

Ziua de alegere se va defige ulterior. Merceurea, la 6 Martie 1911.

Primpretorul ceroul:

Dr. Bruckner.

Nr. 135/1911 prot.

(105) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant dela școala noastră confesională din **Biertan**, în tractul Mediașului, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) Salar fundamental de 1000 cor., și anume: 600 cor. din cassa bisericeii, în care sumă se compută 96 cor. pentru 6 stângini de lemne; iar 400 cor. ca întregire, ajutor dela Prea Veneratul Consistoriu; b) cuartir în natură în edificiul școlii și grădina.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite cu documentele cerute de Regulamentul școlar subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, având a se prezenta în una din Dumineci în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești deobligat fiind totodată cel ales a conduce cu elevii școlii eventual cu tinerimea adultă — cântările liturgice în Dumineci și sărbători. Mediaș, în 23 Febraari 1911.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopop.

Curs practic.

Pentru cunoașterea deplină a conducerii motoarelor mearate cu benzină ori cu ulei crud.

Prilegiu binevenit pentru poporul oom. agricultor dornic de a srunge în timp scurt la bunăstare.

Anunț.

Subscrierul ca reprezentant al fabricii de mașini agricole de tot felul a diui S. Wagner din Sibiu, și indeosebi ca expert cu deplină pricepere în purtarea motoarelor americane și germane recunoscut ca cele mai solide, mai practice, mai corecte în umblare; dar de altă parte și cele mai eficiente ale timpului de astăzi, aduce la cunoștință publică că în înțelegere prin contract cu numitul fabricant am deschis la mine acasă curs practic de instrucție gratuită pentru toți cei ce doresc ași procura astfel de motoare — aplicabile la mori, la îmblățit, steamuri de mine și la ori ce altfel de forță, și pentru încunjurarea de întâmplări rele, se priceapă mai întâi conducerea unui motor și numai după ce cunoaște îndeajuns toată compoziția și regularea aceluia i se va putea mijloci vânzarea.

Totodată subscrierul îndeplinesc ori ce fel de comande și vânzări, tot așa de favorabile ca însuși fabricantul, și toate acele cu scrisori în limba română, ca prin aceasta să fie eschisă ori ce fel de înșelătorie jidovească.

Ori ce vânzare se efectuește în marginile prețurilor originale ale fabricii de producție.

Am la îndemână motoară și altfel de mașini aplicabile. Tot felul de cataloage toate cu prețurile cele mai reduse ce se pot astăzi aștepta în vânzarea diferitelor feluri de mașini.

Vânzarea se face prin coale de comande pe rate în 3 recoite = (3 ani), iar în cas că sar ocupăra cu bani gata se face un ofert mai favorabil.

Totodată subscrierul predau comandelile în seamă cumpărătorului și dacă o atare comandă (motor cu vre-o garnitură) în urma mai multor probe s'ar dovedi de neocăspunzătoare scopului așteptat, în acel cas nu e obligat a o primi.

Concesiunea pentru a procura benzină fără de dărie (adomentes) se ocupă fără de nici o cheltuială din partea cumpărătorului încă înainte de a primi motorul comandat.

Pentru toate mașinile procurate și indeosebi pentru motoare se dă cea mai mare garanție ce se poate aștepta dela o fabrică cinstită și este în scris responsabilă pentru acelea.

Cei ce doresc dar să aibă mașini eminente și a fi scutiți de înșelătorii — adreseze-se cu toată încrederea către subscrierul și vor primi toate îndrumările necesare, servind ori cui cu cea mai mare bunăvoință.

Basiliu Glodean

preot gr. ort., ca reprezentant în Erdőfalva p. Algyogy-Hunyad-m.

(69) 3-3

Nr. 203/911.

(89) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala confesională română gr.-or. din **Zam**, protopresbiteratul Iliei, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual de 1000 cor. cuartir și grădina în natură precum și 30 metri lemne de foc, din cari are a se încălzi și sala de învățământ. Cuincuenalele se vor computa numai dela timpul funcționării la această școală.

Doritorii de a ocupa acest post în cea cea mai de frunte comună din acest tract, au a-și subșterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu până la termenul susindicat, și fiind posibil a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică, pentru a cânta și face cunoștință cu poporul. Cunoșcătorii de muzică vor fi preferiți.

Ilia, la 21 Februarie 1911.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Iliei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Zevedeiu Murășian
protopresb.

„BIBLIOTECA ȘAGUNA”

REDACTATĂ DE **Dr. I. LUPAȘ**, SĂLIȘTE

A apărut și se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, în Sibiu:

Nr. 1.

Însemnătatea bisericii

de

Dr. I. Lupaș.

Prețul 6 fl. + porto 5 fl.

Cancelarie administrativă și birou de informațiuni în Budapesta.

Procur și dau informațiuni în afaceri procesuale, școlare, bisericești și comerciale, intervin la referenții dela Curie, din ministerii și dela toate oficiile publice din capitală, dau îndrumări în afaceri administrative, procur tot felul de documente, atestate și mape, esope rez și urgitez *concesiuni și dispensațiuni* la căsătorii, licențe de birt și pentru trafici, mijloce: *ajutor de stat la cumpărări de izlaze și pășuni*, pe baza legii din 1908 artic. 43. Mijloce împăcaciuni *procesuale și în afaceri concursuale*, apoi cumpărări, vânzări și exarândări de bunuri, păduri, teritorii de vânat și indeosebi articlii tehnici, rechisite economice precum: mașini de îmblățit de arat, de scos butucii, de scris, de cusut și casse de fer imcombustibile, diferite motoare pentru mori și uloînii. Mijloce pentru oficianți împrumuturi personale, pentru țărani, proprietari de pământ, comune și comunități împrumuturi ieftine, simple hipotecare și amortisaționale calculate cu $4\frac{1}{2}$ procente la sută și 1 procent amortizare din capital; câștig reescompt pentru bănci, efectuesc tot felul de comande comerciale, mărfuri, semințe de primăvară pentru grădinari și economi, apoi comande la bursă, hârtii de valoare.

Observ, că cumpărările mașinelor și motoarelor le mijloce astfel, că partea contractuală o controlez eu, iar cea tehnică va fi controlată de un tinăr român, absolut la poli-tehnică, care totodată este expertul meu la astfel de cumpărări, deci feritvă de agenții din provincie, cari prin mijlocirea lor numai procese, însă nu marfa dorită vă câștigă.

Taxe vor fi moderate și serviciul prompt, însă rog o anticipație de cinci coroane, cu care sumă să achită corespondența, urgențele, comandelile și informațiunile mai simple. — Rog la întreprinderea mea sprijinul on. public român și în deosebi a colegilor mei.

(83) 3-4

Cu stimă:

Dr. Constantin Manea,

advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u 10., I. 7. Telefon 171-27.

De închiriat din 1 Iulie anul c.

Locuințe moderne

constătătoare din 2, 3 și 4 odăi, odăi de baie și apartinentele, în zidirea cea două din str. Schewiss Nr. 3.

Informațiuni se dau zilnic la cassa consistorială în oarele de birou dela 8—12 a. m. (95) 2-3

De închiriat.

In casa din strada Oenei (Burggasse) Nr. 39 este de închiriat atelierul de argășitor pentru un măsar, lăcătuș, eventual pentru un alt întreprinzător.

Pentru informațiuni mai deaproape în aceeași casă. (99) 2-3

Mâncări de Post!!!

La băcănia **N. ONIȚIU**, Sibiu.

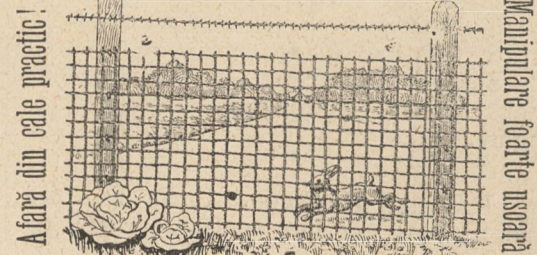
Ofer onoratului public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfințelor Paști:

Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (muscani) și auguila marinată, icre roșii excelente, icre negre, sardine sardele, ton (Tunfisch), păstravi de mare, masline mărunte și mari, halva și rahat de Constanti-nopol, unt de lemn francez și oleu de in curat, țuică veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsoare de nucă (Cocus), precum și alți articoli de branșa colonialelor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata”, precum și apa „Hebe” de Sângeorgiul-român toate în calitate excelentă și proaspete cu **prețuri moderate.**

(80) 4-

Garduri colosal de ieftine!
Invențiune s enașională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea neintre- **Impletituri-Hungaria.** Se face năcută a patent. — mă suflată de zăuc

Prețul per metru quadrat 30 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de grății, impletituri și gard, de sarmă.

Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

Serviciu iettin, prompt și conștiențios.

Catalog ilustrat gratuit și franco.

(103) 1-10

O Damă

Săpun din lapte de crin

marca Cal pe băș de Bergmann și Comp. Tetschen a/E.

Bucata costă 80 bani, se află de vânzare în toate farmaciile, drogeriile și parfumiile. (32) 7-40

Altoi de viță puternică

nobilă americană, cioplită ori cu rădăcină.

Fiecare viticultor, care are lipsă de viță puternică, liberă de peronosporă, bogat în rădăcină și bine încreșcută — pentru altoire, — să se adreseze cu toată încrederea la școala de viticultură d n Reichesdorf, proprietar Simon Nemencz, posta Riomfalva, unde cu prețurile cele mai moderate se află materialul cel mai bun de plantat.

Mare depozit din calitățile cele mai bune, pentru struguri de vin și masă.

Simon Nemencz,

posesorul primei școlii de vierit din Reichesdorf Nr. 121 posta Riomfalva.

Cataloage la cerere gratuit și franco!

(360) 39-

TELEGRAMĂ! Ne mai pomenit!

facem cadouri de 1500 cor. în premii și în numărări!

Pentru deslegătorii acestui chip am espus suma de sus amintită: Fiecare, care va află vânzătorul și ni-l va desemna, primește un orologiu de domni ori dame în valoare de 20 cor., ori la dorință 15 cor. în numărări în cinste. Condițiunea, e că fiecare deslegător e silit să facă o comandă pe o catină (lant) escelentă imitație de aur „Fortuna” și a ne trimite totdeolara în mărci poștale cor. 175 valoarea acesteia! După intrarea deslegătorilor urmează distribuirea premiilor. Toate exped țile sunt a se adresa la: Patria-Zentrale A. Seifert, Wien, VII, Neubaugasse 39. (100) 2-3

Numele Comuna Strada

Unde e vânzătorul?

Serviciu prompt și conștiențios.

Prima fabrică transilvană

ces. și reg. privilegiată

de casse de fier și oțel,

și

lăcătușerie de artă și construcție,

instalată cu putere electrică.

E. Purece,

Sibiu — Nagyszeben

Strada Faurului 19.

Cataloage de preț gratis și franco.